

FRANSIZCA ÖĞREN AVEC TAHSİN

Article Défini & Article Indéfini

Belirli ve Belirsiz Tanımlıklar

Bu derste neleri öğreneceksin?

- Neden Fransızcada cinsiyet var? Bu mantık nereden geliyor?
 - Le, la, l', les — belirli tanımlıklar ne işe yarar?
 - Un, une, des — belirsiz tanımlıklar nasıl çalışır?
- Défini mi indéfini mi? Hangisini ne zaman seçersin?
 - Günlük konuşmada article'lar nasıl kullanılır?

fransizcaogren.net

1 Önce Şunu Bilelim: Cinsiyet Meselesi

Fransızcaya başladığında ilk şaşıracağın şey şu olacak: bu dilde **her ismin bir cinsiyeti** var. Ama dur, hemen "biyolojik cinsiyet" diye düşünme! Buradaki cinsiyet, Türkçedeki "kategori" kavramına çok daha yakın.

Şöyle düşün: Türkçede kelimeleri ünlü uyumuna göre sınıflandırırın, değil mi? "Kalın ünlülü kelimeler" ve "ince ünlülü kelimeler" diye iki grup var. "Araba" kalın, "ev" ince. Bu yüzden ek getirirken "-lar" ya da "-ler" dersin. Kimse arabanın erkek, evin kadın olduğunu iddia etmez — bunlar sadece **dil kategorileri**.

İşte Fransızcadaki cinsiyet de tam olarak böyle çalışır! "Masa" dişil (*la table*), "kitap" eril (*le livre*). Masanın kadın, kitabın erkek olduğu için değil — Fransızca kelimeleri bu şekilde **iki kategoriye** ayırmış, o kadar.

Türkçeyle düşün: Nasıl ki "ev-ler" dersin ama "araba-lar" dersin — yani ek, kelimenin kategorisine göre değişir — Fransızcada da kelimenin önündeki article, o kelimenin kategorisine (eril/dişil) göre değişir. Mantık aynı, sadece uygulama farklı!

Peki neden önemli bu? Çünkü Fransızcada bir isim asla **çıplak dolaşmaz**. Türkçede "Kitap okudum" diyebilirsin, ismin önünde hiçbir şey olmadan. Ama Fransızcada bu mümkün değil. Her ismin önünde mutlaka bir **article** (tanımlık) bulunur. Tıpkı Türkçede her kelimenin mutlaka harflerden oluşması gibi — Fransızcada da her isim grubunun mutlaka bir article ile başlaması gerekir.

Yani **le, la, un, une** gibi küçük kelimeler, Fransızcada kelimenin ayrılmaz parçasıdır. "Livre" diye ezberleme — **"le livre"** diye ezberle. Nasıl ki Türkçede "kitap" kelimesini k-i-t-a-p harfleriyle birlikte öğreniyorsan, Fransızcada da kelimeyi article'ıyla birlikte öğreneceksin.

Altın kural: Yeni bir Fransızca kelime öğrendiğinde, **her zaman article'ıyla birlikte ezberle**. "Maison = ev" değil, **"la maison = ev"** olarak aklına yaz. Bu alışkanlığı şimdiden kazanırsan ileride çok işine yarayacak.

2 Article Défini (Belirli Tanımlık)

Şimdi gelelim ilk tanımlık türümüze. **Article défini**, yani belirli tanımlık. Bunu anlamak için Türkçeden yola çıkalım:

Türkçede "*Kitabı ver*" dediğinde, karşıdaki kişi **hangi kitaptan** bahsettiğini bilir, değil mi? O "-ı" eki, kitabı belirli kılıyor. İşte Fransızcadaki **le, la, l', les** de tam olarak bu işi yapıyor.

Kategori	Article	Örnek	Türkçesi
Eril tekil	le	le livre	kitap
Dişil tekil	la	la maison	ev

Ünlü / h muet	I'	l'école	okul
Çoğul (her iki cinsiyet)	les	les enfants	çocuklar

► Élision — Neden I' Kullanılır?

Fransızca, kulağa hoş gelmeyen sesleri sevmez. Eğer bir kelimenin ilk harfi **ünlü** (a, e, i, o, u) ya da **sessiz h** ise, "le" veya "la" demek ağızda takılır. Dene bakalım: "le école" demeye çalış — garip geldi, değil mi?

İşte bu yüzden Fransızca, o "e" veya "a" harfini düşürüp yerine kesme işareti koyar: **l'école**, **l'ami**, **l'hôtel**. Bu kural isteğe bağlı değil, **zorunlu**! Buna "**élision**" denir.

Bunu Türkçeye benzetebiliriz: "Ne için?" yerine "niçin?" deriz, "ne asıl?" yerine "nasıl?" deriz. Ses uyumu için harfler düşer veya değişir. Fransızcadaki élision da tam olarak bu: ses akışını kolaylaştırmak için yapılan bir kısaltma.

- **l'ami** (le ami değil!) — arkadaş
- **l'orange** (la orange değil!) — portakal
- **l'hôtel** (le hôtel değil!) — otel

► Article Défini Ne Zaman Kullanılır?

1. Belirli bir şeyden söz ettiğinde: Hem sen hem karşındaki kişi neyi kastettiğini biliyor.

→ **Donne-moi le livre.**

Kitabı ver bana. (İkimizin de bildiği kitap)

2. Genel bir kavramdan bahsettiğinde: Dikkat, Türkçeden farklı bir nokta bu! Türkçede "Çikolatayı severim" dersin, ama "Çikolata severim" de diyebilirsin. Fransızcada genel konuşurken bile article défini kullanmak **zorunlu**.

→ **J'aime le chocolat.**

Çikolatayı severim. (Genel olarak, tüm çikolatalar)

→ **Le sport est important.**

Spor önemlidir. (Genel kavram)

3. Ülke ve dil isimleriyle:

→ **La France est belle.** — Fransa güzeldir.

→ **Le français est facile.** — Fransızca kolaydır.

3 Article Indéfini (Belirsiz Tanımlık)

Şimdi sıra ikinci türde: **article indéfini**, yani belirsiz tanımlık. Bunu anlamak çok kolay çünkü Türkçede zaten bunu yapıyorsun!

"Bir kitap aldım" dediğinde, karşıdaki kişi hangi kitap olduğunu bilmiyor — herhangi bir kitap. İşte Fransızcadaki **un** ve **une**, tam olarak bu "bir" sözcüğünün karşılığı.

Kategori	Article	Örnek	Türkçesi
Eril tekil	un	un livre	bir kitap
Dişil tekil	une	une maison	bir ev
Çoğul	des	des livres	(bazı) kitaplar

► "Des" Meselesi — Türkçede Karşılığı Yok!

Burada çok önemli bir fark var. Türkçede "kitaplar" dediğinde başka hiçbir şey eklemesin. Ama Fransızcada çoğul isimler de tek başına dolaşamaz — önlerine **des** gelir.

"Des" kelimesini "birkaç" ya da "bazı" gibi düşünebilirsin. Ama tam bir karşılığı yok Türkçede, o yüzden bunu Fransızcaya özgü bir kural olarak kabul et.

→ **J'ai des amis en France.**

Fransa'da arkadaşlarım var. (Bazı arkadaşlar, kaç tane belli değil)

→ **Il y a des fleurs dans le jardin.**

Bahçede çiçekler var. (Bir miktar çiçek)

► Ne Zaman Belirsiz Tanımlık Kullanılır?

1. İlk kez bahsettiğin bir şey: Karşıdaki kişi bunu henüz bilmiyor.

→ **J'ai acheté un livre. — Bir kitap aldım.**

2. Herhangi biri, farketmez: Spesifik değil, genel bir örnek.

→ **Je cherche une pharmacie. — Bir eczane arıyorum. (Hangisi olursa)**

3. Çoğul belirsiz şeyler:

→ **J'ai des questions. — Sorularım var.**

4 Défini mi? Indéfini mi?

Bu iki tanımlığı ayırt etmek için kendine tek bir soru sor: "**Hangisinden bahsettiğim belli mi?**"

► **Cevap EVET** → **défini kullan (le, la, l', les)**

► **Cevap HAYIR** → **indéfini kullan (un, une, des)**

Bunu bir hikâyeyle anlatalım. Diyelim ki arkadaşına bir olay anlatıyorsun:

→ **J'ai vu un chien dans la rue.**

Sokakta bir köpek gördüm. (İlk kez bahsediyorsun → un)

→ **Le chien était très mignon.**

Köpek çok tatlıydı. (Artık ikimiz de biliyoruz hangi köpek → le)

Hikâye kuralı: Türkçede de aynısını yaparsın aslında! "Sokakta **bir** köpek gördüm. **Köpek** çok tatlıydı." — İlk cümlede "bir" diyorsun (belirsiz), ikincisinde artık "köpek" yeterli çünkü belli (belirli). Fransızca da bunu article'larla yapar: un → le. Mantık birebir aynı!

Durum	Défini	Indéfini
Belirli / bilinen	le chat (o kedi)	—
İlk kez bahsedilen	—	un chat (bir kedi)
Genel kavram	le sport (spor — genel)	—
Herhangi biri	—	une idée (bir fikir)

5 Günlük Hayatta Böyle Kullanacaksın

Teoriden çıkıp pratiğe geçelim. Aşağıdaki cümleleri günlük hayatta sürekli duyacaksın. Her birinde article'ın neden défini ya da indéfini olduğunu da açıklıyorum:

→ **Je voudrais un café, s'il vous plaît.**

Bir kahve istiyorum, lütfen.

□ Herhangi bir kahve → un (indéfini)

→ **Où est la gare ?**

İstasyon nerede?

□ Şehirdeki bilinen istasyon → la (défini)

→ **Les enfants jouent dans le jardin.**

Çocuklar bahçede oynuyor.

□ Bildiğimiz çocuklar, bildiğimiz bahçe → les, le (défini)

→ **J'ai une question.**

Bir sorum var.

□ Henüz bilinmeyen bir soru → une (indéfini)

→ **J'adore la musique.**

Müziği çok seviyorum.

□ Genel kavram olarak müzik → la (défini)

→ **Un ami m'a dit quelque chose.**

Bir arkadaşım bana bir şey söyledi.

□ Dinleyen kişi bu arkadaş tanııyor → un (indéfini)

6 Mini Özet

	Eril Tekil	Dişil Tekil	Ünlü / h Önü	Çoğul
Défini	le	la	l'	les
Indéfini	un	une	—	des

- ✦ Fransızcadaki cinsiyet biyolojik değil, dil kategorisidir. Türkçedeki ünlü uyumuna benzer.
- ✦ Her ismin önünde mutlaka bir article bulunur — kelimeyi article'ıyla birlikte ezberle!
- ✦ Défini (le, la, l', les) → bilinen, belirli veya genel kavramlar için.
- ✦ Indéfini (un, une, des) → ilk kez bahsedilen, belirsiz şeyler için.
- ✦ Ünlü veya sessiz h önünde le/la → l' olur. Bu zorunlu!
- ✦ "Des" Türkçede doğrudan karşılığı olmayan çoğul belirsiz tanımlıktır.

Bu çalışma kâğıdını Tahsin Tan hazırladı.

Fransızcada takıldığınız yer varsa birlikte çalışabiliriz → fransizcaogren.net/iletisim